

Podlaskie

Przedsiębiorcze
Partnerskie
Perspektywiczne

ZAWODY PRZYSZŁOŚCI NA RYNKU PRACY WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Ambitne Podlaskie

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030

Białystok, 14.06.2023 r.

Zawody Przyszłości

Przewidywanie przyszłości:

- element skutecznej polityki rozwoju (wymiar krajowy, regionalny, lokalny)
- bardziej skuteczne planowanie i zarządzanie polityką rozwoju zasobów ludzkich
- elastyczne dostosowywanie kadr do obserwowanych terytorialnie i globalnie zmian w gospodarce - zwiększanie zdolności przedsiębiorstw do budowania przewag konkurencyjnych w oparciu o kapitał ludzki

Zawody Przyszłości

Przewidywanie przyszłości:

- Trudności – wahania cykli koniunkturalnych, nieoczekiwane wydarzenia (Covid-19, wojna na Ukrainie, ruchy geopolityczne)
- Obserwacja trendów na danych statystycznych
- Śledzenie poziomu rozwoju gospodarki określonego obszaru (teorie rozwoju, zderzenie z popytem widocznym na rynkach lepiej rozwiniętych)

Zawody Przyszłości - definicja

Definicja „zawodu przyszłości” - niejednoznaczna.

- profesja aktualnie niewystępująca na rynku pracy, kojarzona z trendami obserwowanymi w zakresie rozwoju nowych przemysłów i technologii
- zawody występujące w gospodarkach lepiej rozwiniętych (popyt, wynagrodzenia)
- zawody już znane, w odniesieniu do których obserwuje się dynamiczny i stały wzrost popytu, pozwalający przypuszczać, że w przyszłości ich reprezentanci będą bardzo poszukiwani (popyt, wynagrodzenia)

Zawody Przyszłości – metodyka badania

- „Zawody Przyszłości” - stanowią narzędzie (obserwacja lepiej rozwiniętych rynków:
 - Informacje pozyskiwane z serwisów internetowych globalnych firm rekrutacyjnych:
 - www.careerjet.com (rynek amerykański)
 - www.reed.co.uk (rynek brytyjski)
 - od 01.04.2022 r. www.careerjet.co.kr (rynek koreański)
 - od 01.01.2023 r. ogłoszenia dla wszystkich rynków są pozyskiwane również z serwisu www.linkedin.com

Ambitne Podlaskie

Zawody poszukiwane na rynkach zagranicznych (USA, Wielka Brytania, Niemcy)

Kod	Nazwa grupy zawodu	Częstość	Procent
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	502	11,6
2	Specjaliści	2456	56,6
3	Technicy i inny średni personel	581	13,4
4	Pracownicy biurowi	163	3,8
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	314	7,2
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	0,001
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	90	2,1
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	153	3,5
9	Pracownicy wykonujący prace proste	78	1,8
Ogółem		4338	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SAI, n=4338.

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030

Zawody poszukiwane na rynkach zagranicznych (Korea Południowa)

Kod	Nazwa grupy zawodu	Częstość	Procent
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	16	14,5
2	Specjaliści	60	54,5
3	Technicy i inny średni personel	12	10,9
4	Pracownicy biurowi	8	7,3
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	8	7,3
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0	0,0
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	3	2,7
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	0	0,0
9	Pracownicy wykonujący prace proste	3	2,7
Ogółem		110	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SAJ, n=110.

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030

Ambitne Podlaskie

Zawody poszukiwane na rynku podlaskim wg grup Klasyfikacji Zawodów i Specjalności

Kod	Nazwa grupy zawodu	Częstość	Procent
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	16003	3,6
2	Specjaliści	64730	14,7
3	Technicy i inny średni personel	60519	13,7
4	Pracownicy biurowi	31939	7,2
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	86918	19,7
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2555	0,6
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	87496	19,8
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	45504	10,3
9	Pracownicy wykonujący prace proste	45526	10,3
Ogółem		441190	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku, n=441190.

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030

Ambitne Podlaskie

Najbardziej poszukiwane zawody na rynkach zagranicznych (USA, Wielka Brytania, Niemcy) w latach 2010-2020 ogółem

Lp.	Nazwa zawodu	Częstość	Procent
1.	Programista aplikacji	229	5,3
2.	Pielęgniarka	149	3,4
3.	Sprzedawca S	107	2,5
4.	Specjalista do spraw rozwoju oprogramowania systemów informatycznych	97	2,2
5.	Specjalista do spraw sprzedaży	78	1,8
6.	Księgowy	66	1,5
7.	Przedstawiciel handlowy	62	1,4
8.	Opiekun klienta	59	1,4
9.	Doradca klienta	55	1,3
10.	Kierowca ciągnika siodłowego	52	1,2
11.	Kierownik działu sprzedaży	52	1,2
12.	Specjalista do spraw marketingu i handlu	50	1,2
13.	Konsultant do spraw systemów teleinformatycznych	48	1,1
14.	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	47	1,1
15.	Kierowca samochodu ciężarowego	46	1,1
16.	Audytor	40	0,9
17.	Specjalista do spraw finansów	39	0,9
Pozostałe zawody		3062	70,5
Ogółem		4338	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SAI, n=4338.

Ambitne Podlaskie

Najbardziej poszukiwane zawody na rynkach zagranicznych (Korea Południowa) w 2023 roku ogółem

Lp.	Nazwa zawodu	Częstość	Procent
1.	Opiekun klienta	4	3,6
2.	KelnerS	3	2,7
3.	Lektor języka obcego	3	2,7
4.	Pracownik biurowy	3	2,7
5.	Specjalista do spraw logistyki	3	2,7
6.	Specjalista do spraw marketingu i handlu	3	2,7
7.	Analitik finansowy	2	1,8
8.	Inżynier elektryk	2	1,8
9.	Inżynier organizacji i planowania produkcji	2	1,8
10.	Koordinator badań klinicznych	2	1,8
11.	Księgowy	2	1,8
12.	KucharzS	2	1,8
13.	Pomoc kuchenna	2	1,8
14.	Programista aplikacji mobilnych	2	1,8
15.	Projektant ekspozycji towarów i usług (visual merchandiser)	2	1,8
16.	Projektant mody	2	1,8
17.	Specjalista do spraw kultury firmy	2	1,8
Pozostałe zawody		69	62,7
Ogółem		110	100

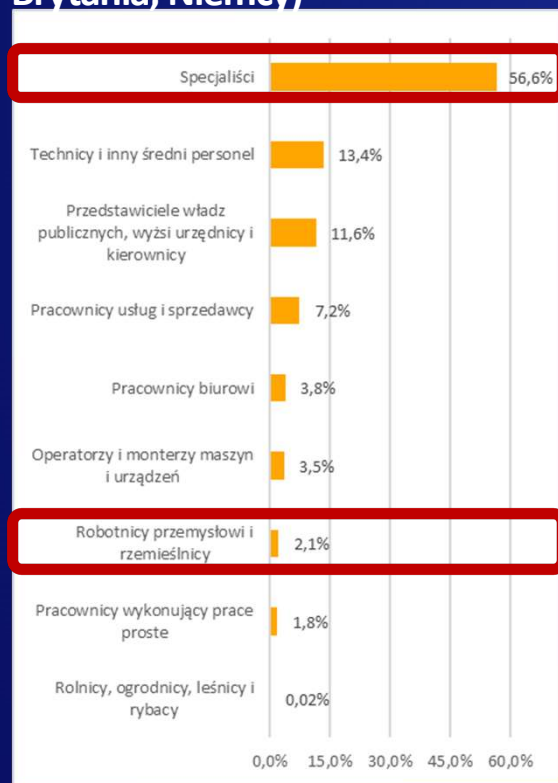
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SAI, n=110.

Ambitne Podlaskie

Popyt na pracę wg grup zawodów

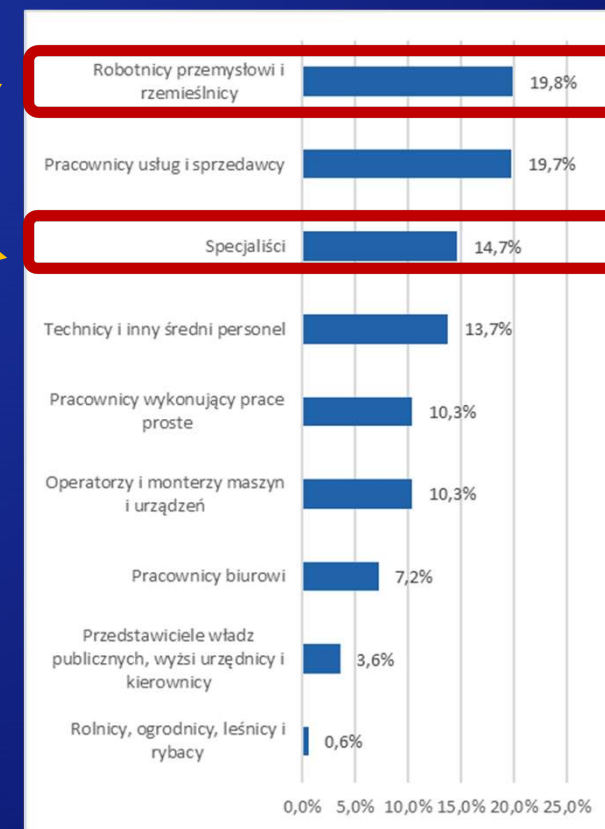

Rynki zagraniczne (USA, Wielka Brytania, Niemcy)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SAI, n=4338.

Rynek podlaski

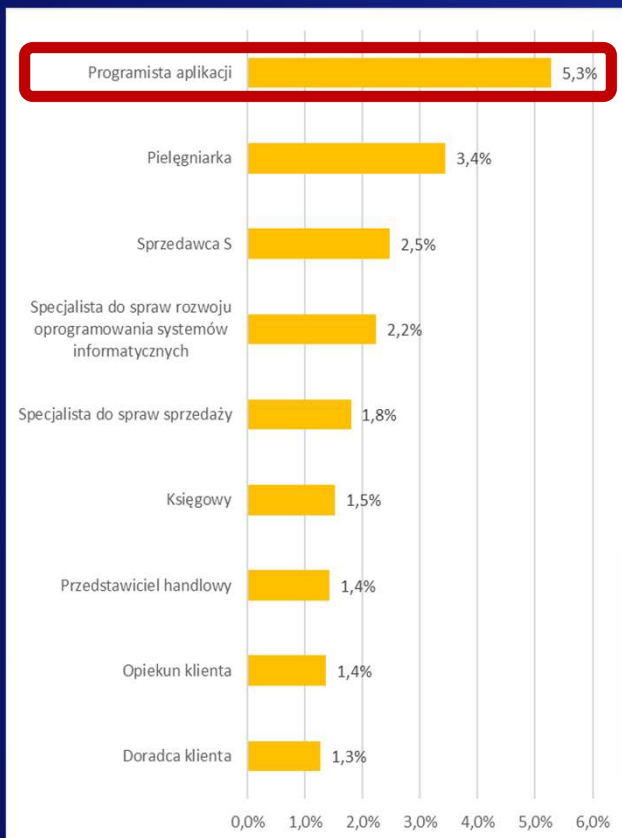

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku, n=441190.

Ambitne Podlaskie

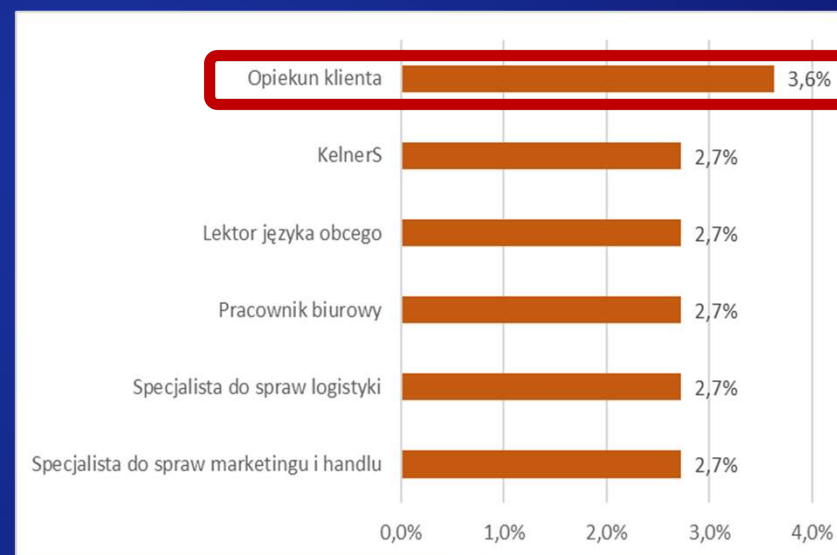
Najczęściej poszukiwane zawody (wg rynku pochodzenia oferty)

Rynki zagraniczne (USA, Wielka Brytania, Niemcy)

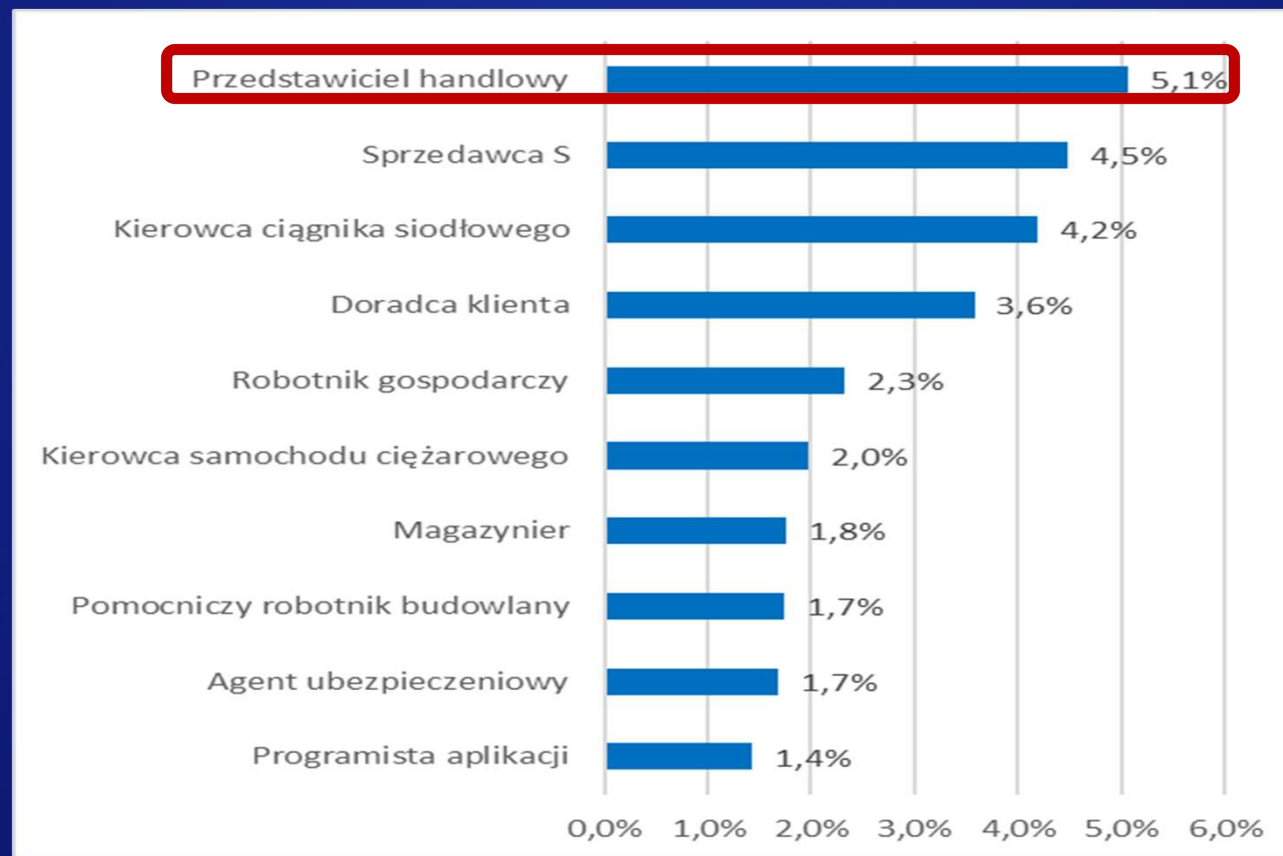

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SAI, n=4338.

Rynek koreański

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SAI, n= 110.

Zielone zawody na rynkach zachodnich:

1. Inżynier budownictwa - urządzenia, instalacje i sieci energetyczne - 0,3%
2. Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia energetyczne - 0,2%
3. Inżynier mechanik - ciepłno-mechaniczne urządzenia, instalacje i sieci energetyczne- 0,2%
4. Inżynier inżynierii środowiska - gazowe urządzenia, instalacje i sieci energetyczne -0,1%
5. Inżynier mechanik - ciepłno-mechaniczne urządzenia, instalacje i sieci energetyczne-0,1%

Odmienność polityk publicznych!

Ambitne Podlaskie

Zawody poszukiwanie na rynku podlaskim według obszarów RIS3

Sektor rolno –
spożywczy

Przemysł metalowo
- maszynowy,
szkutniczy

Sektor medyczny
oraz nauki o życiu

Ekoinnowacje i
nauki o środowisku

Monter urządzeń energetyki odnawialnej

Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej

Inżynier urządzeń i systemów energetyki odnawialnej

Operator aparatury utylizacji odpadów toksycznych

Pracownik zbiórki odpadów

Sortowacz odpadów komunalnych

Sortowacz surowców wtórnych

Specjalista ochrony środowiska

Technik inżynierii środowiska i melioracji S

Inspektor ochrony środowiska

Technik ochrony środowiska S

Sektor rolno –
spożywczy

Przemysł
metalowo -
maszynowy,
szkutniczy

Sektor
medyczny oraz
nauki o życiu

Ekoinnowacje, nauki o środowisku i sektory powiązane

Montaż urządzeń energetyki odnawialnej

Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej

Inżynier urządzeń i systemów energetyki odnawialnej

Operator aparatury utylizacji odpadów toksycznych

Pracownik zbiórki odpadów

Sortowacz odpadów komunalnych

Sortowacz surowców wtórnych

Specjalista ochrony środowiska

Technik inżynierii środowiska i melioracji S

Inspektor ochrony środowiska

Technik ochrony środowiska S

Ambitne Podlaskie **Zawody Przyszłości – trendy globalne**

1. Polityki publiczne (polityka klimatyczna UE)
2. Zmiany demograficzne
3. Globalizacja
4. Rozwój technologii informacyjno-komunikacyjnych i upowszechnianie tych technologii (wpływ na popyt na rynku pracy w perspektywie i krótko- i długookresowej, wpływ na zmianę sposobu realizacji procesów produkcyjnych i usługowych, zróżnicowanie tempa zmian na rynkach)

Na rynkach słabiej rozwiniętych procesy zmian technologicznych rozpoczynają się **od podstawowej cyfryzacji przedsiębiorstw**, na lepiej rozwiniętych prowadzą w dalszej kolejności **do automatyzacji i robotyzacji procesów produkcji, a w konsekwencji do dalszego rozwoju sfery technologicznej oraz miękkiej-kompetencyjnej w kierunku Przemysłu 4.0.**

Zawody Przyszłości – trendy globalne

Nieuchronność tych procesów, każe spodziewać się stopniowego wzrostu zapotrzebowania na pracowników wysokich kompetencji, zdolnych do obsługi i zarządzania inteligentnymi maszynami, zdolnych do operowania technologiami do analizy dużych zbiorów danych, modularnych platform IoT (*internet of things* – internet rzeczy) itp. należy, więc spodziewać się rosnącego zapotrzebowania na wykształconą kadrę inżynierów. Trudno jest jednak wskazać konkretną perspektywę czasową, w której zauważalne stanie się wymienione zapotrzebowanie, bowiem przebieg transformacji przemysłu zależy od wielu czynników, takich jak:

- odpowiedni poziom świadomości i otwartości na nowe rozwiązania,
- zdolność do poniesienia wysokich nakładów finansowych,
- dostępność wykształconej kadry niezbędnej do uruchomienia procesów implementacji technologii.

Zawody Przyszłości – trendy globalne

W województwie podlaskim, należy się spodziewać, że procesy transformacji zaczną się nawarstwiać na poziomie pojedynczych przedsiębiorstw o odpowiednim potencjale w wymienionych wyżej sferach.

Takie przedsiębiorstwa o dużym potencjale świadomościowym oraz większych możliwościach dostępu do kadr, dodatkowo wspierane funduszami zewnętrznymi, funkcjonują głównie w obszarach wyznaczonych liniami demarkacyjnymi podlaskich inteligentnych specjalizacji. Zainicjowanie procesów transformacji w kierunku przemysłu 4.0, w najsilniejszych przedsiębiorstwach ma szansę rozprzestrzenić się w przedsiębiorstwach powiązanych łańcuchem wartości dając początek zmianom o szerszym zasięgu. Zwiększanie zasięgów w budowaniu Przemysłu 4.0 zależne jest, jednak od podstawowej cyfryzacji przedsiębiorstw oraz szybkości zachodzenia procesów automatyzacji i robotyzacji, które zachodzą w regionie dużo wolniej niż w pozostałych regionach Polski, pomimo wysokiego poziomu dostępu do internetu.

Zawody Przyszłości – trendy globalne

Przewidywania: skokowy wzrost zapotrzebowania na specjalistów ITC.

W przypadku kompetencji cyfrowych i usług świadczonych przez specjalistów ITC, istnieją duże rozbieżności pomiędzy zawodami klasyfikowanymi w krajowych klasyfikacjach, a „kwalifikacjami rynkowymi”

Z dużym prawdopodobieństwem, można spodziewać się artykułowania zapotrzebowania nie tylko na zawody klasyfikacyjne, np.: **specjalista do spraw doskonalenia i rozwoju aplikacji, specjalista do spraw rozwoju oprogramowania systemów informatycznych, projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów, programiści aplikacji.**

W dużym zakresie, popyt będzie artykułowany w zakresie profesji niesklasyfikowanych, które trudno jest nawet przyporządkować do zawodów ujętych w klasyfikacji, a które posiadają już swoje ugruntowane pozycje na rynku, np.: wirtualna asystentka, analityk big data, user experience designer, analityk internetowy, itp.

Zawody Przyszłości – wnioski

W kontekście przewidywań, co do popytu na pracę w regionalnej gospodarce na najbliższe lata, nie wystąpi znacząca zmiana zapotrzebowania w stosunku do aktualnie obserwowanego popytu. W regionie należy spodziewać się w najbliższej przyszłości (perspektywie najbliższych pięciu lat), największego popytu **na profesje wykwalifikowanych robotników:**

- przede wszystkim w branżach usługowych: kierowców samochodów ciężarowych, magazynierów, opiekunów osób starszych, opiekunów dziecięcych, pracowników obsługi biurowej,
- w sektorze przemysłu, jak np. **robotnicy budowlani, murarze, tynkarze, cieśle, zbrojarze, monterzy ociepleń budynków, w przetwórstwie przemysłowym robotnicy pomocniczy.**

1. Sekcja C (Przetwórstwo przemysłowe) i F (Budownictwo)

- przemysł z 64,8 tys. do 75,5 tys. – 10,7 (16,5%)

2019-2021 – wzrost 1,1 (1,7%)

- budownictwo z 25,9 tys. do 33,1 tys. – 7,2 (28%)

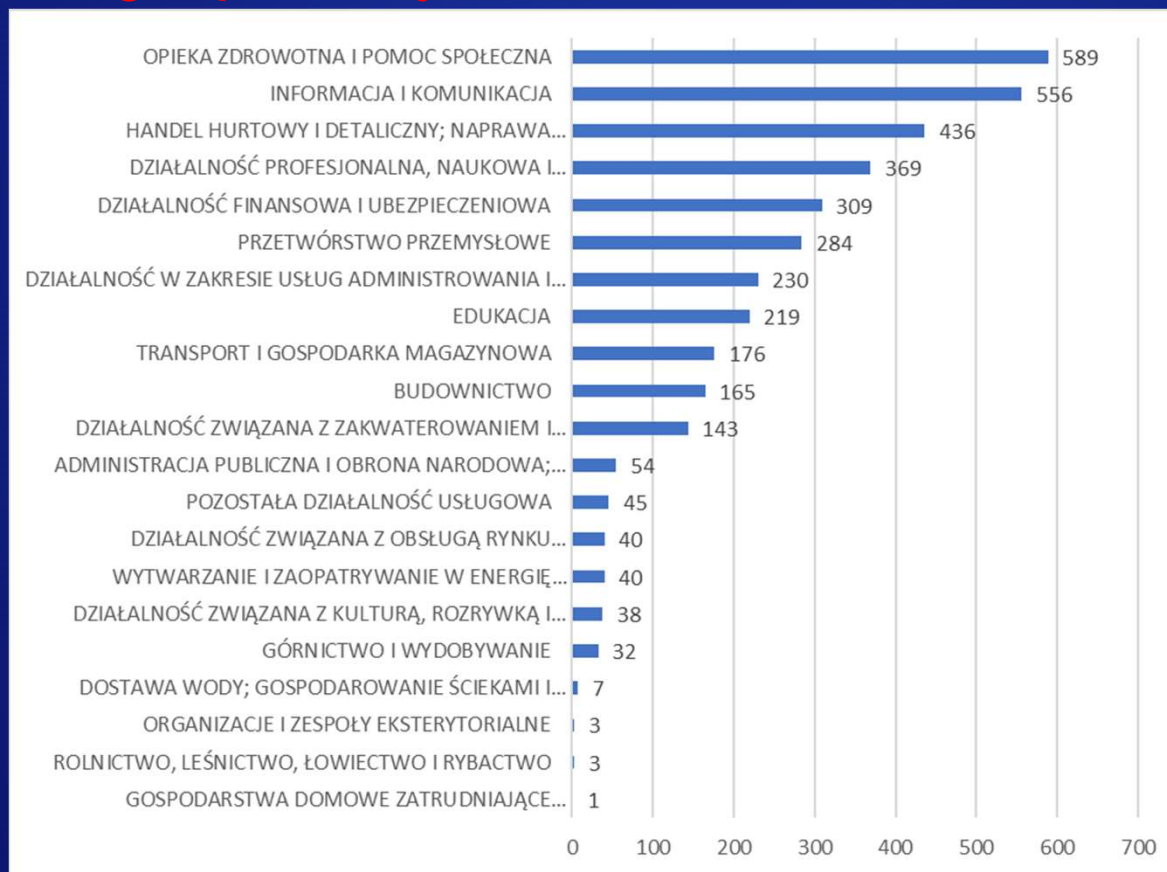
2019-2021 – wzrost 1,2 (4.6%)

2. Sekcja J (Informacja i komunikacja)

2019-2021 – wzrost z 5,8 do 6,4 tys. miejsc, o 0,6 tys. (10.3%)

Ambitne Podlaskie

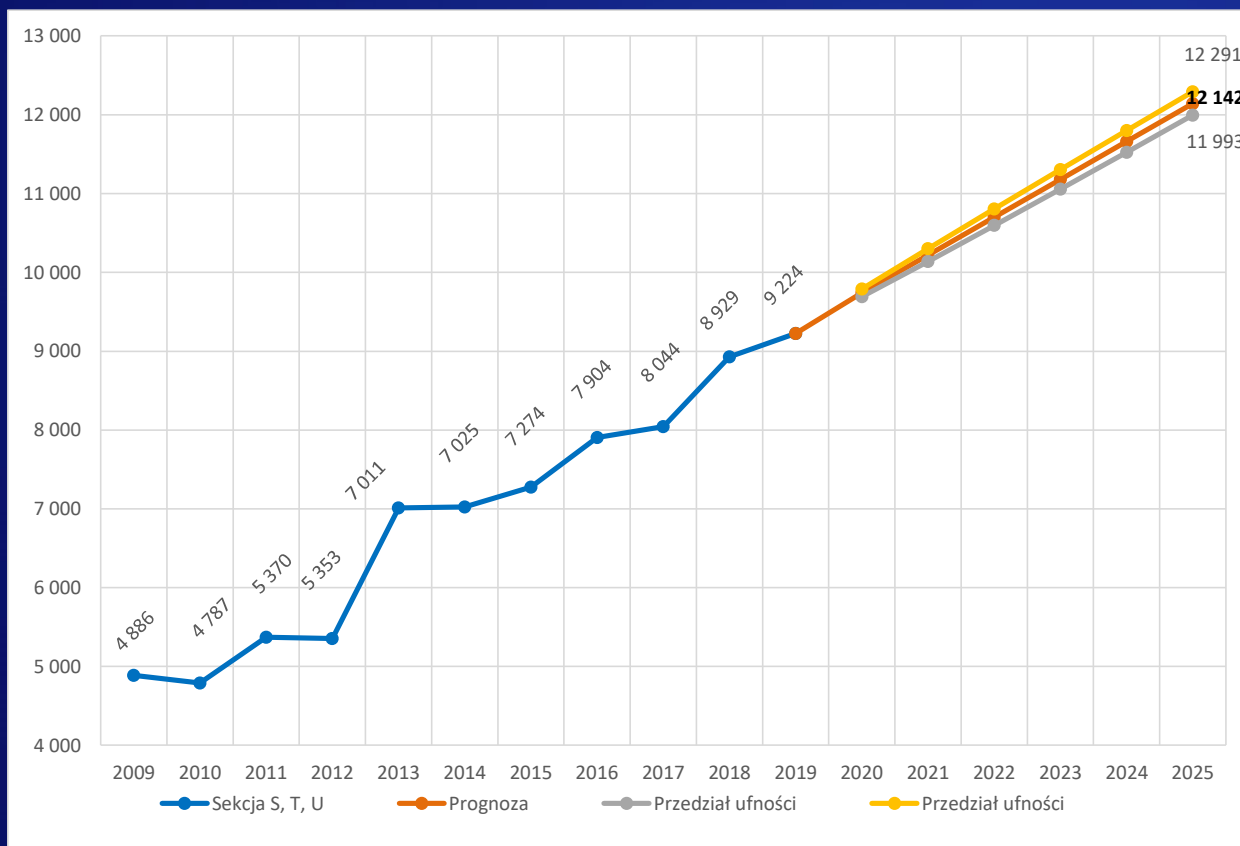
Liczba ogłoszeń o pracę na rynkach zagranicznych (USA, Wielka Brytania, Niemcy) w poszczególnych sekcjach PKD

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SAI, n=3739.

Ambitne Podlaskie

Sekcje gospodarki podlaskiej o najwyższym, prognozowanym wzroście liczby miejsc pracy

W sekcjach S, T, i U (S – Pozostała działalność usługowa; T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby analizowano łącznie; U – Organizacje i zespoły eksterytorialne)

Wzrost ok. 5% rocznie.

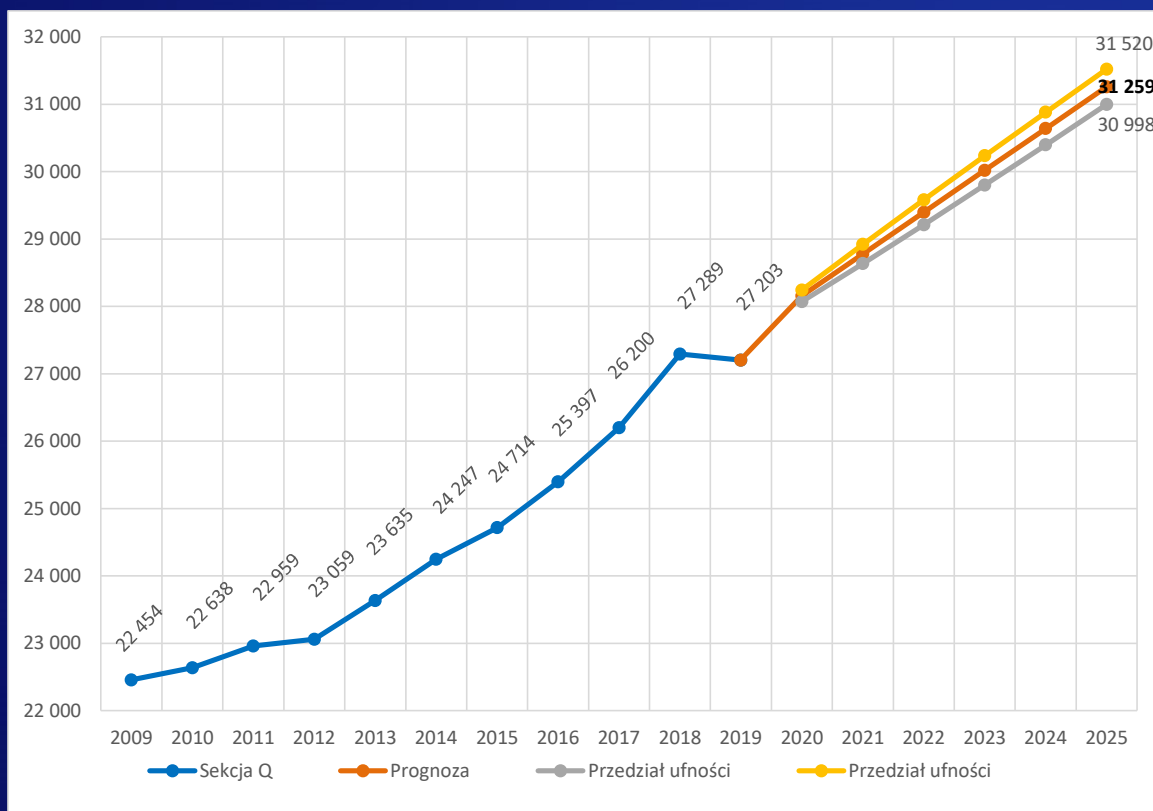
Wzrost z 9 tys. do ponad 12 tys. – 44%

2019-2021 – spadek o 89 miejsc

Źródło: opracowane własne na podstawie GUS-BDL.

Ambitne Podlaskie

Sekcje gospodarki podlaskiej o najwyższym, prognozowanym wzroście liczby miejsc pracy

Liczba prognozowanych miejsc pracy w podmiotach sekcji Q (Opieka zdrowotna i pomoc społeczna) w województwie podlaskim do roku 2025

Wzrost z 27,2 tys. do 31,2 tys. miejsc pracy – 4,0 tys. (15%)

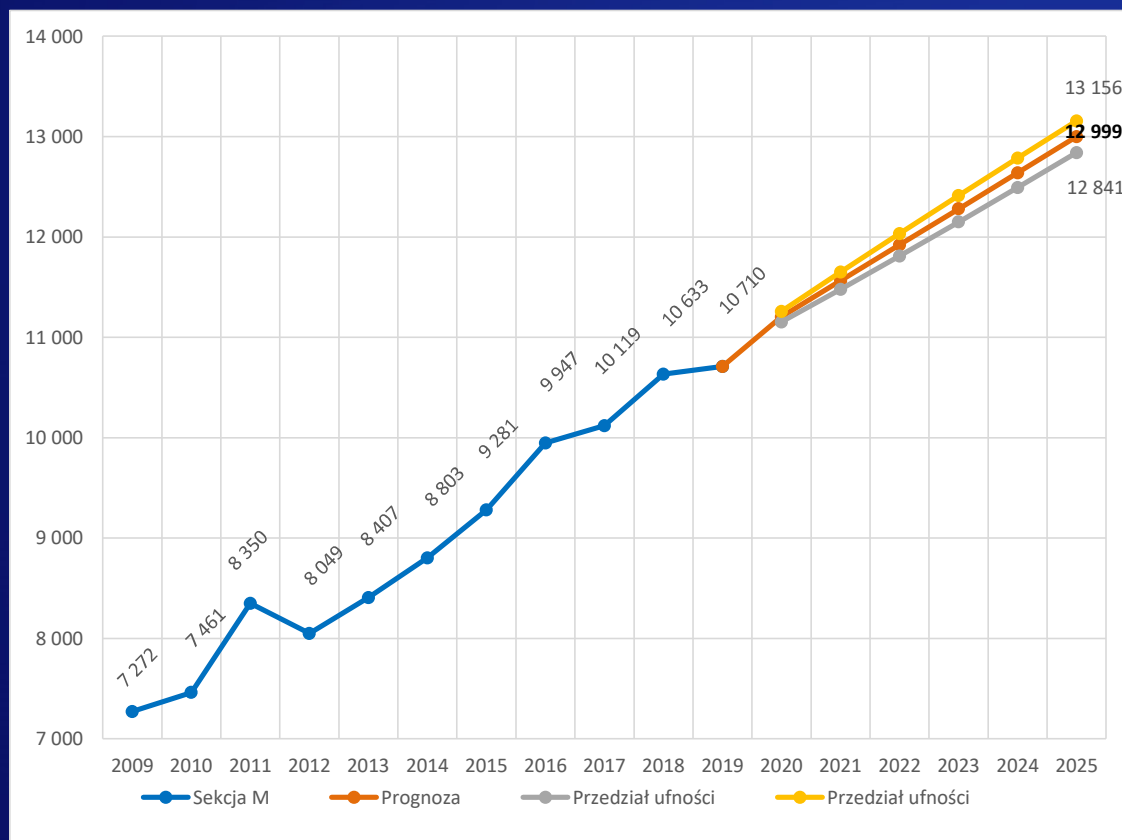
Charakterystyczne zawody: opiekunowie osób starszych, czy dzieci.

2019-2021 – wzrost 0,5 tys. (1,8%)

Źródło: opracowane własne na podstawie GUS-BDL.

Ambitne Podlaskie

Sekcje gospodarki podlaskiej o najwyższym, prognozowanym wzroście liczby miejsc pracy

- Sekcja M (Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna)
- Wzrost z 10,7 tys. miejsc pracy do 12,9 tys. miejsc pracy (21%)
- Doradcy klienta, doradcy finansowi, agenci ubezpieczeniowi.

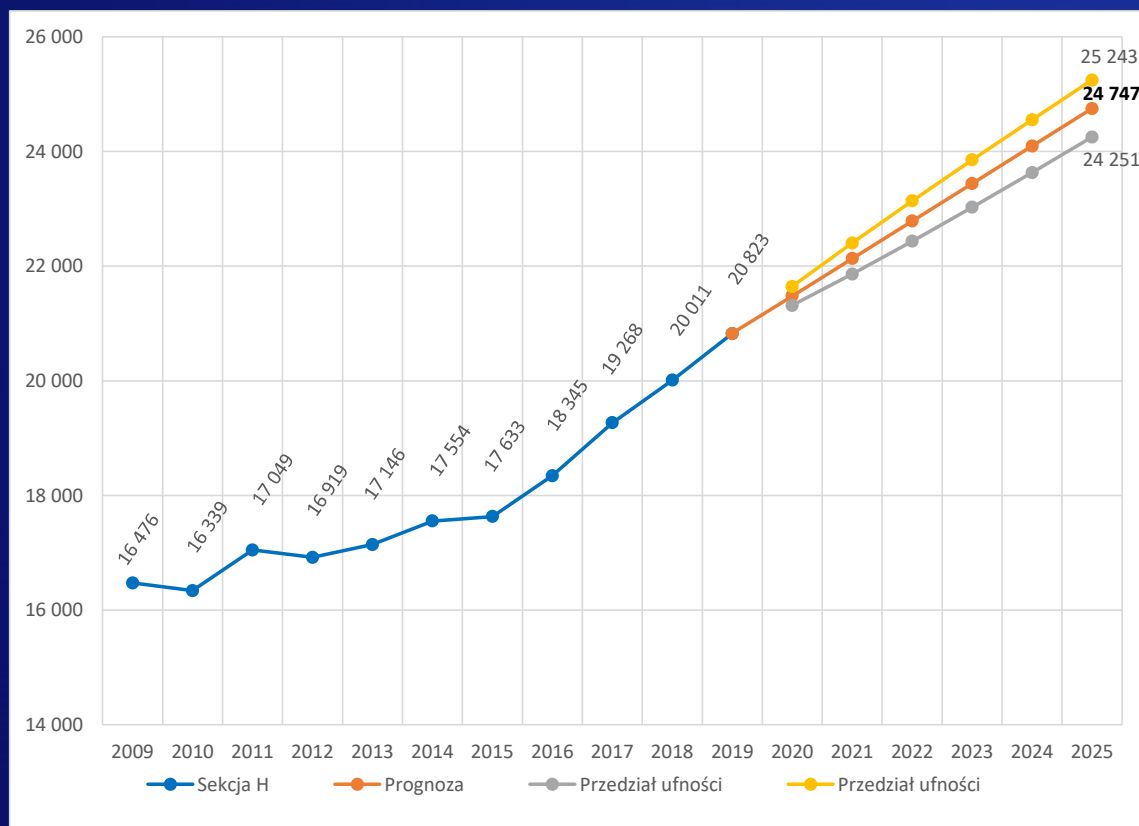
2019-2021 – wzrost 1,2 (11,2%)

Źródło: opracowane własne na podstawie GUS-BDL.

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030

Ambitne Podlaskie

Sekcje gospodarki podlaskiej o najwyższym, prognozowanym wzroście liczby miejsc pracy

Źródło: opracowane własne na podstawie GUS-BDL.

- Sekcja H (Transport i gospodarka magazynowa)
- Wzrost z 20,8 tys. do 24,7 tys. (wzrost o 3,9 tys. miejsc pracy). – 19%
- Największe zapotrzebowanie jest zgłaszane na kierowców samochodu ciężarowego oraz magazynierów.

2019-2021 – wzrost 2,3 (11,1%)

Dziękuję

Edyta Dąbrowska

Regionalne Obserwatorium Terytorialne
Departament Rozwoju regionalnego UMWP

strategia.wrotapodlasia.pl

